

ЦІЛЬ 11. СТАЛИЙ РОЗВИТОК МІСТ ТА СПІЛЬНОТ

Ціль охоплює завдання житлового забезпечення, безпеки, екології для реалізації на рівні регіону, міста, громади. Спрямована на забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст і населених пунктів.

НАПРЯМИ, В ЯКИХ ІНСТИТУТ РЕАЛІЗУЄ ЦІЛІ: Наукові заходи з питань сталого розвитку регіону

Наукові конференції та інші заходи, присвячені питанням розвитку регіону, в ЧТЕІ ДТЕУ проводяться щороку, адже це важливий аспект життя краю. Зокрема, у травні 2023 року відбулась *Міжнародна науково-практична конференція «Трансформація готельно-ресторанного бізнесу регіону в умовах євроінтеграції»*, участь у якій взяли науковці з 10 закордонних та 16 українських закладів вищої освіти та організацій, зокрема науковці та фахівці-

практики з 8 країн (Румунія, Словаччина, Болгарія, Велика Британія, Італія, Туреччина, Польща, Литва) та 7 міст України (Київ, Львів, Харків, Вінниця, Одеса, Полтава, Чернівці). Учасники підготували понад 70 тез (http://chite.edu.ua/news_2023_05_07/).

У 2024 році темою міжнародною

науково-практичної конференції стали *«Фінансово-економічні, соціальні та правові аспекти розвитку регіонів: загрози та виклики»*. Участь у ній взяли понад 100 осіб з 6 закордонних та 35 українських закладів вищої освіти та організацій, зокрема науковці та фахівці-практики з Румунії, Словаччини, Польщі, Португалії та 15 міст України (Вінниця, Дніпра,

Житомира, Івано-Франківська, Києва, Луцька, Львова, Миколаєва, Полтави, Рівного, Сум, Тернополя, Ужгорода, Харкова, Чернівців). Учасники підготували понад 100 тез доповідей (http://chite.edu.ua/news_2024_05_15/).

В інституті протягом 2023-2024 н. р. проведено також низку інших наукових заходів. Зокрема, круглі столи на теми: «Сучасні соціально-економічні напрями розвитку складових бізнесу в умовах воєнного стану» (22.02.2024 р.); «Міжнародні стандарти менеджменту, безпеки та логістики в умовах виживання та розвитку вітчизняного бізнесу» (18.04.2024 р.); «Сучасні виклики та інноваційні практики управління підприємствами в умовах ризиків» (11.03.2024 р.); «Сучасні реалії розвитку малого підприємництва» (28.03.2024 р.); «Податкова політика як антикризовий засіб в умовах воєнного стану» (10.04.2024 р.); «Візія: майбутнє готельно-ресторанного і туристичного бізнесу Західного регіону» (01.05.2024 р.).

Вклад у розвиток туризму та сфери гостинності в регіоні

Науковці ЧТЕІ ДТЕУ брали участь у туристичному бранчі, приуроченого до Всесвітнього дня туризму. Захід відбувався в рамках реалізації транскордонного проекту «CARPATHIA UNESCO – GREEN CARPATHIA Integrated cross-border touristic route» Спільної операційної програми «Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна 2014 – 2020», метою якого є показати гостям Буковини історію, культуру краю, ознайомити із туристичними перлинами Чернівецької області,

промоція Буковини.

У рамках заходу Почесною грамотою Чернівецької обласної державної адміністрації був також нагороджений доктор економічних наук, професор, заступник директора з наукової, науково-методичної роботи та міжнародних зв'язків Чернівецького торговельно-економічного інституту ДТЕУ, Почесний громадянин міста Чернівці, Заслужений працівник культури України Василь Кифяк (http://chite.edu.ua/news_2023_09_16/).

Представники ЧТЕІ ДТЕУ також брали участь у туристичному форумі «Chernivtsi Tourism Forum 2023», метою якого стало створення майданчика для обміну кращими практиками, ініціативами та ідеями щодо розвитку туристичної галузі у воєнний та післявоєнний періоди в обласному центрі Буковини. У форумі взяли участь керівники

міста і області, представники туристичної галузі, рестораторів, готельєрів, гідів, науковців, інфлюенсерів, експертів та громадських діячів, які зацікавлені в розвитку сфери гостинності. За участі експертів, лідерів та стейкхолдерів сфери гостинності науковці ЧТЕІ провели дві панельні дискусії: «Туризм в умовах війни та «драйвери» перезапуску індустрії гостинності після перемоги» та «Мандрівка зі смаком. Розвиток гастротуризму як інструмент промоції туристичної дестинації» (http://chite.edu.ua/news_2023_05_23/).

Форум крафтових виробників, рестораторів, готельєрів Чернівецької та Івано-Франківської областей «Крафт-Ridni» за сприяння програми USAID «Конкурентоспроможна економіка України» та організації ГО «Дорога смаку Прикарпаття» теж не пройшов без участі представників ЧТЕІ ДТЕУ. Основною темою заходу, що об'єднав крафтових виробників, рестораторів,

готельєрів Чернівецької та Івано-Франківської областей, став ринок крафтових продуктів, інструменти його розвитку та шляхи просування.

Членство у радах та комісіях з розвитку міста та області

Науковці інституту є членами комісії єврорегіону «Верхній Прут» з економічного розвитку та туризму; координаційної ради з розвитку туризму Чернівецької обласної військової адміністрації; комісій з розробки стратегій та програм соціально-економічного розвитку краю.

Участь науковців ЧТЕІ ДТЕУ у розробці стратегій, програм та планів сталого розвитку міста та області:

- Стратегії розвитку Чернівецької області на період до 2027 року, метою якої є просторове планування, підвищення конкурентоспроможності регіону, розвиток потенціалу гірських територій і людського капіталу, створення комфортних та безпечних умов проживання. Стратегія побудована таким чином, що протягом її реалізації вона впливатиме на поточне формування проєктів регіонального розвитку, заходів у межах області на період до та після 2027 року (<http://surl.li/tuokmm>);

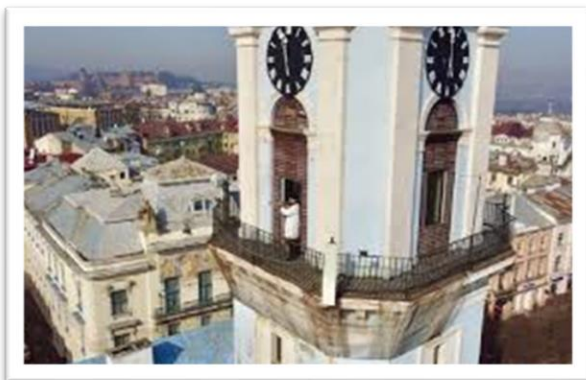
- Плану заходів з реалізації у 2024-2027 рр. Стратегії розвитку Чернівецької області на період до 2027 р, який передбачає формування комплексу завдань, які, базуючись на розумінні поточної ситуації та рівня розвитку області зможуть забезпечити досягнення стратегічного бачення щодо сталого розвитку та забезпечення якісно нового рівня життя (<https://bukoda.gov.ua/documents/strategiya-rovzitku-oblasti>);

- Комплексної програми розвитку туризму у Чернівецькій області на 2024-2025 роки, напрямками якої є розвиток інфраструктури сфери туризму та промоція Чернівецької області як на внутрішньому ринку, так і на зовнішньому (<http://surl.li/eluusg>).

Проєкти муніципального розвитку міста Чернівців

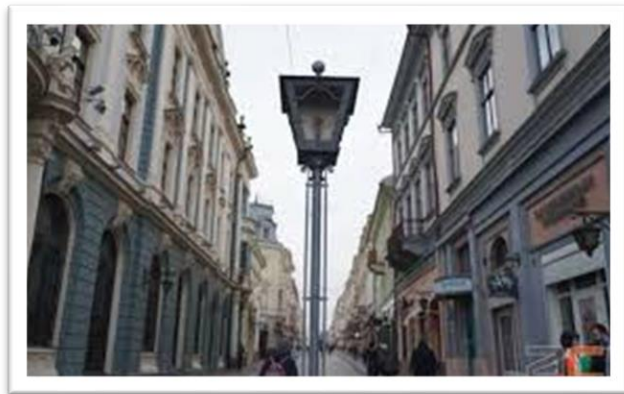
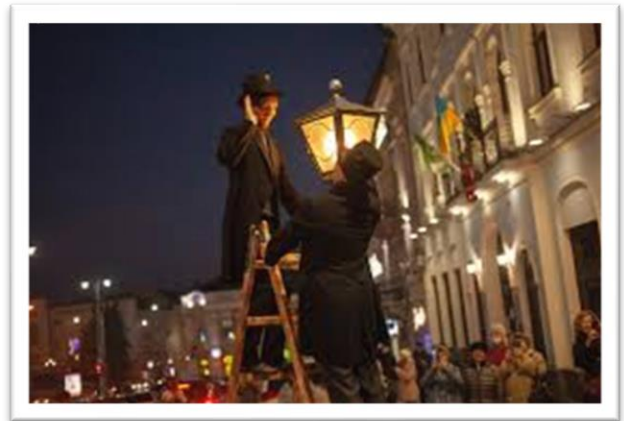
Науковцями інституту розроблено, запатентовано та впроваджено два таких проєкти:

1. «***Сурмач на ратуші***» – щодня опівдні на вежі чернівецької ратуші сурмач у народному гуцульському костюмі на всі чотири сторони світу грає уривок з

мелодійної пісні «Марічка». Ця славна чернівецька традиція була започаткована у 2004 році ([https:// travel.chernivtsi.ua/show/375/surmach-cherniveckoyi-ratushi](https://travel.chernivtsi.ua/show/375/surmach-cherniveckoyi-ratushi)).

2. *«Світло Панської вулиці»*. Гуляючи Чернівцями, можна побачити чимало кованих виробів, подарованих місту місцевими ковалями. Один із них – ліхтар, який встановлено на початку вулиці Ольги Кобилянської. Він є символом відновлення історичної традиції освітлення міста. Понад 150 років тому, коли ще не було електричного освітлення, з'явилися ліхтарі, які щовечора запалював міський ліхтарник. Ось таку історичну традицію освітлення міста відновили в Чернівцях (<https://travel.chernivtsi.ua/show/280/light-of-panska-street>).

Організація наукових заходів з питань сталого розвитку міст і спільнот для студентів

Для розвитку студентської наукової діяльності проведено конференції:
«Фінансово-економічний розвиток регіонів: виклик воєнного стану та поствоєнні перспективи» (23.11.2023); «Реформування економіки України як фактор забезпечення сталого розвитку» (22.12.2023); «Управління підприємствами готельно-ресторанного господарства в умовах геополітичних викликів XXI століття» (13.02.2024); «Воєнний стан в Україні: виклики для економіки» (іноземними мовами) (10.04.2023); «Сучасні інноваційні технології у сфері готельно-ресторанного господарства» (16.05.2024); XI Буковинський студентський фестиваль науки (9-10.11.2024).

Також для студентів організовано 22 лекції, семінари, тренінги, майстер-класи із залученням стейкхолдерів-представників підприємств малого та середнього бізнесу, органів місцевого самоврядування.

Кафедральні науково-дослідні роботи щодо управління соціально-економічним розвитком регіону

<i>Назва науково-дослідної роботи</i>	<i>Термін виконання</i>	<i>Науковий керівник</i>
Управління публічними фінансами в умовах реформування економіки України	I кв. 2021 р. IV кв. 2022 р.	Чорновол А.О., д.е.к., професор
Управління соціально-економічним розвитком територіальних громад в контексті інтернаціоналізації та глобалізації бізнесу	I кв. 2022 р. IV кв. 2024 р.	Вдовічен А.А., д.е.н., професор
Фінансове та обліково-аналітичне забезпечення управління соціально-економічним розвитком територіальних громад у воєнний та поствоєнний періоди	I кв. 2023 р. IV кв. 2024 р.	Чорновол А.О., д.е.н., професор
Формування системи лояльності споживачів підприємствами сфери обслуговування	I кв. 2022 р. IV кв. 2024 р.	Вдовічен А.А., д.е.н., професор
Розвиток та впровадження міжнародної концепції Slow Food у сфері гостинності регіону	I кв. 2023 р. IV кв. 2024 р.	Кифяк В.Ф., д.е.н., професор
Формування та управління брендинговими технологіями підприємств регіону в умовах євроінтеграції	I кв. 2019 р. IV кв. 2021 р.	Вдовічен А.А., д.е.н., професор
Управління вартістю підприємства: обліково-аналітичний підхід в контексті її оцінки за витратним підходом	I кв. 2021 р. IV кв. 2022 р.	Маначинська Ю.А., к.е.н., доцент

Наукові праці науково-педагогічних працівників ЧТЕІ ДТЕУ

1. Krool, V., Vdovichen, A., Hyshchuk, R. Historical and cultural heritage of the region and its opportunities in tourism and excursion activities (Case of Chernivtsi Region, Ukraine) // *Geojournal of Tourism and Geosites*. 2020. №23(3). С. 808–823.
2. Krool, Volodymyr P., Vdovichen, Anatolii A., Hyshchuk, Roman M. Sacral Heritage of the Carpathian Region and Management of its Resource Component in Tourism Activity // *Journal of Geology, Geography and Geoecology*. 2021. № 30(1). Рр. 65–77.
3. Паламарек К. В., Кифяк В. Ф. Розвиток готельного бізнесу м. Чернівці в умовах кризових явищ // *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту*. 2021. Вип. 1 (81). Економічні науки. С. 25–39.
4. Kyfyak, V., Kyfyak, O. Podejście klastrowe do tworzenia destynacji turystycznych w przygranicznych obwodach zachodniej Ukrainy // *Turystyka*. 2021. №31(1). S. 39–46.
5. Кифяк О., Кифяк В. Формування регіональної системи управління підприємствами сфери гостинності // *Development Service Industry Management*. 2024. № 1. С. 140–147.

6. Кифяк В. Ф. Управління конкурентоспроможністю приморських регіонів: теорія, методологія, практика // Регіональна економіка. 2023. № 4 (110). С. 100–102.
7. Кифяк В., Кифяк О. Регіональний маркетинговий цикл та інструменти територіального маркетингу // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. 2023. Вип. IV (92). Економічні науки. С. 96–106.
8. Формування та управління брендинговими технологіями підприємств регіону в умовах євроінтеграції : монографія / Колектив авторів за заг. ред. д.е.н., проф. Вдовічена А. А. Чернівці, 2023. 108 с.
9. Паламарек К. В., Кифяк В. Ф. Розвиток готельного бізнесу м. Чернівці в умовах кризових явищ // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. 2021. Вип. 1 (81). Економічні науки. С. 25–39.
10. Сфера гостинності Буковини в кризових умовах: стан та перспективи розвитку : монографія / Колектив авторів за заг. ред. д.е.н., проф. Кифяка В. Ф. Чернівці, 2021. 220 с.
11. Гищук Р. М. Детермінованість впливу туризму на розвиток і управління готельною інфраструктурою регіону в кризовий період // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. 2021. Вип. I (81). Економічні науки. С. 8–25.

